

Račiansky výber

www.raca.sk

Výstavba novej materskej školy v Krasňanoch

strana 3

Rozhovor s fotoreportérom Marcelom Rebrom o Ukrajine

strana 5

Ráčianske hody 2023

Úvodník

„V očiach dieťaťa nie je žiadnych sedem divov sveta. Je ich sedem miliónov.“
(Walt Streightiff)

Svet očami detí je obrovský. Každý deň objavujú niečo nové a nasávajú všetko, čo im príde do cesty.

Detská duša je oknom, cez ktoré je vidieť dodaleka, ale nesmie sa rozbiť. Preto je veľmi dôležité prístupovať k deťom s láskou, trpezlivosťou a pochopením. Pre každé dieťa je najdôležitejšia rodina. Pociť bezpečia a istoty. Dnešná uponáhľaná doba však prináša aj rozhodnutia, keď musia rodičia nastúpiť do práce a hľadať vhodnú alternatívu pre svoje ratolesti.

Jednou z možností je aj zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (ďalej len „jasličky“) na ulici Tbiliská č. 2, kde prijímame deti od 1 roka do troch rokov veku dieťaťa. V jasličkách sú dve samostatné triedy a celková kapacita zariadenia je 20 detí.

Deti sú prijímané na základe žiadosti, ktorú je možné podať celoročne a následne je zaradená do poradovníka žiadostí.

Poslaním a cieľom jasličiek je zabezpečenie tej najlepšej starostlivosti a vytvoriť deťom pocit druhého domova, aby boli deti a aj ich rodičia šťastní a spokojní. O deti sa starajú kvalifikované opatrovatelky s dlhoročnými skúsenosťami a ku každému dieťaťu prístupujú individuálne. Každé dieťa je osobnosť a hľadá si vlastný spôsob ako dosiahnuť svoju samostatnosť.

Rané detstvo je prechod najväčších zmien a veľký vplyv má prostredie, ktorým je rodina alebo zariadenie. Potrebná je podpora pri získavaní schopností a zručností, ktoré sú kľúčové pre neskorší vývin dieťaťa a prechod do škôlkarskeho prostredia.

V jasličkách sa deti naučia samostatnosti v sebaobslužných návykoch. Veľký dôraz kladieme na rozumovú výchovu spojenú s estetickou, mravnou, pracovnou a telesnou výchovou.

Jasličky sú zamerané na prirodzený vývoj dieťaťa a na procesy, ktorými sú myslenie, pozornosť, obrazotvornosť. Mnohé aktivity sú robené formou hier, pesničiek, riekaniek či tancom. Pre deti v jasličkách vytvárame svet plný hier, radosti a smiechu.

Mgr. Mária Gaálová, vedúca zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Obsah

- 04 Život v Rači / Vinohradníci a poľovníci upratovali račiansky chotár
- 04 Život v Rači / Ubytovňa na Kadnárovej prechádza rekonštrukciou
- 06 Školstvo / Deviatci na „Hubenke“ pomáhajú mladším spolužiakom s učivom
- 08 Kultúra / Račianske hody a výherkyne súťaže o najlepšie koláč
- 13 História / Príbeh Jána Gotčára, spoluzakladateľa Matice slovenskej

Oznam pre jubilantov

Milí jubilanti s trvalým pobytom v našej mestskej časti Bratislava – Rača, ak sa tento rok dožívate 80, 85, 90, 95 a viac rokov alebo spolu s manželom/-kou oslavujete 50., 55., 60., 65. a vyššie výročie sobáša, môžete sa prihlásiť na „Slávnostné stretnutie jubilantov“.

V roku 2022 sa nám opäť po dvojročnej prestávke podarilo zorganizovať toto krásne spoločenské podujatie. Na túto akciu vieme kvôli ochrane osobných údajov pozývať listom iba tých jubilantov, ktorí sa prihlásia formou písomnej prihlášky. Podujatie je plánované na mesiac október.

Prvý typ prihlášky je pre životné jubileum, teda toho, kto v tomto roku dovŕši vek 80, 85, 90, 95 a viac rokov. Ďalší typ prihlášky je pre manželov, ktorí oslavujú výročie sobáša – spoločných 50, 55, 60, 65. a viac rokov, k tejto prihláške je potrebné doložiť aj kópiu sobášneho listu. Ak v príslušnom roku oslavuje jubilant okružle narodeniny a zároveň výročie sobáša, môže si podať obidve prihlášky.

Prihlášky nájdete na web stránke www.raca.sk alebo si ich môžete osobne vyzdvihnúť v podateľni miestneho úradu. V prípade otázok sa s dôverou obráťte na pracovníčku oddelenia pre sociálne veci Mgr. Martinu Fratricovú. Vyplnenú prihlášku môžete osobne odovzdať v podateľni nášho úradu alebo poslať poštou na adresu Miestny úrad, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, prípadne môžete vyplnenú a podpísanú žiadosť zaslať e-mailom na adresu: martina.fratricova@raca.sk.

Z organizačných dôvodov je potrebné prihlášky doručiť najneskôr do 31.8. Kontaktná osoba: Mgr. Martina Fratricová, tel. 02/49 11 24 48, e-mail: martina.fratricova@raca.sk.

Začala sa výstavba novej materskej školy v Krasňanoch

V Krasňanoch v budúcom roku pribudne tretia materská škola. Vytvorí sa tak priestor pre umiestnenie približne 80 detí. Stavebné práce sa už začali a ukončené majú byť vo februári.

Škôlka sa bude nachádzať na Kadnárovej ulici na mieste, kde sa v minulosti nachádzala vináreň Tramín a po nej roky nevyužívaný objekt, ktorý bol vlni asanovaný. „Pôjde o prvú novostavbu škôlky v Krasňanoch po viac ako 50 rokoch. Takže je to pre mňa aj celý náš tím veľká vec. Už sa teším na deň, keď tam budeme vítať prvých škôlkarov,“ uviedol starosta Rače Michal Drotován.

Materská škola bude mať netradičný kruhový pôdorys, ktorý zabezpečí v celom objekte dostatok prirodzeného denného svetla. S takýmto riešením stavby prišiel uznávaný architektonický ateliér Pantograph, ktorý stojí aj za návrhom komplexnej rekonštrukcie ZŠ Plickova. Okrem, na slovenské pomery, výni-

močného vzhľadu bude škôlka vynikať aj samotnou konštrukciou – pôjde totiž o drevostavbu. Zhotoviteľom stavby je spoločnosť Kami Profit, ktorá sa do verejnej súťaže prihlásila s najlepšou ponukou. Celkové náklady na výstavbu škôlky dosiahnu 2,2 milióna eur.

Výstavba je rozdelená do šiestich etáp. V rámci prvej fázy bolo potrebné pripraviť stavenisko na výstavbu. Počas druhej etapy prebehne realizácia základových konštrukcií s príslušnými sieťami, vykonajú sa aj hrubé stavebné práce pre atrium a nosné konštrukcie. Ako stavba rastie môžete sledovať „naživo“, keďže postup prác je viditeľný priamo z ulice.

V tretej etape už budú prebiehať práce v interieri budovy, počíta sa s realizáciou vnútorných stien s príslušnými sieťami či zriadenie vykurovacieho systému. Štvrtá a piata etapa bude zahŕňať pokládku podláh a finálne povrchové úpravy v interieri. Vybudovanie nových chodníkov či úpravy verejných komunikácií sú naplánované v piatej etape a posledná fáza sa zameria na odovzdanie celého projektu. Pred škôlkou vznikne 11 parkovacích miest, z ktorých jedno bude vyhradené pre zdravotne znevýhodnené osoby.

Miroslav Vajs, foto archív, vizualizácia Pantograph

Rača podporuje dojčenie

Centrum podpory zdravého vývinu detí – Baby Help pripravilo v spolupráci s Miestnym úradom Rača pre rodičov s bábätkami možnosť absolvovať poradenstvo s finančnou podporou. Baby Help ponúka poradenstvo pri dojčení, nosení, vývinovom pohybe a celkovej starostlivosti o bábätko. V rámci individuálneho poradenstva zažívajú rodičia v centre Baby Help prijatie, vypočutie, pochope-

nie ich aktuálnej situácie. Profesionálne poradkyne zároveň ponúkajú nástroje na zvládnutie náročnej situácie s akýmkoľvek problémom s dojčením. Rodičia sa na stretnutiach učia porozumieť potrebám dieťaťa, matky a celej rodiny. Centrum funguje pod vedením detskej lekárky MUDr. Daniely Miklovičovej, PhD.

Aj vďaka projektu „Rača podporuje dojčenie“ sa môže šíriť osвета dojčenia

ako prirodzenej formy výživy a starostlivosti o deti.

Vyjadrujeme poďakovanie mestskej časti Bratislava – Rača v mene račianskych rodičov za poskytnutie dotácie Centru Baby Help. Finančná podpora vo forme úhrady 50 percent ceny prvého poradenstva bude poskytnutá všetkým rodičom, ktorí majú trvalý pobyt v mestskej časti Rača.

Oľga Chovancová

Račiansky výber 06/2023 - mesačník pre obyvateľov Rače, Krasňan a Východného. Ak chcete mesačník pravidelne dostávať do svojich schránok, kontaktujte, prosím, redakciu. Vydáva Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača. Poštová adresa: Miestny úrad MČ Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, tel. č.: 02/49 11 24 33, e-mail: redakciarv@raca.sk. www.raca.sk. Registrácia MK SR EV č. 2979/09. ISSN 1339-0538, IČO: 00304557, DIČ: 2020879212.

Ročník vydávania: 20. Tlač: K A S I C O, a.s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava Distribúcia: Slovenská pošta a.s., Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica.

Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. Zodpovedný redaktor: Miroslav Vajs. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štylisticky upraviť.

Račiansky výber 07-08/2023 má uzávierku 15. 6. 2023. Grafická úprava: Vladimír Šimončíč, Jazyková korektúra: Anna Vadovičová. Úvodné fotografie: Marek Bellay.

Nadalej pokračuje rekonštrukcia elektroinštalácie ubytovne Kadnárova

Aj v týchto dňoch pokračujeme v kompletnej rekonštrukcii elektroinštalčných rozvodov ubytovne Kadnárova 94. Rozvody elektriny v budove boli pôvodné a už bolo nutné ich vymeniť. Prebiehajúca rekonštrukcia je o to náročnejšia, že celý proces rekonštrukcie elektroinštalácie v jednotlivých bytoch musíme zabezpečiť pri plnej prevádzke ubytovne.

Každý byt dostane kompletne vymenené rozvody elektriny, vypínače, zásuvky a úsporné LED svietidlá a následne budú steny opravené a nanovo vymalované. Na spoločných priestoroch, chodbách a schodiskách sa okrem výmeny elektrických vytvoria aj dátové rozvody (predpríprava na každé podlažie), osvetlenie na pohybový senzor a núdzové osvetlenie, vchody a schodiská taktiež nanovo opravíme a vymalujeme.

Keďže vo verejnom obstarávaní sa nám podarilo vysútažiť dodávateľa za výhodnú cenu a výrazne ušetriť (v tomto roku bol v pláne len vchod 94.), po úprave rozpočtu miestnym zastupiteľstvom zrealizujeme rekonštrukciu elektroinštalácie aj vo vchode 100 a rekonštrukciu bleskozvodu.

Úbytovňa na Kadnárovej, ktorú sme zdedili s prakticky 30-ročným investičným dlhom sa po rekonštrukcii strechy, kompletnej výmene okien a vstupných dvier za plastové a terajšej kompletnej rekonštrukcii elektroinštalácie a bleskozvodu stane opäť príjemnejším bývaním pre našich zamestnancov a odkázaných obyvateľov.

Ing. Vierošlava Štrbáková,
vedúca oddelenia hospodárskej správy

Vinohradníci a poľovníci skrášľovali chotár

Členovia Račianskeho vinohradníckeho spolku sa 1. mája už tradične stretli na brigáde zameranej k vyčisteniu okolia vinohradov a prístupových ciest od odpadkov, ktoré si tam „zabudli“ milovníci prírody, a ktorých sa po týchto cestičkách v prípade priaznivého počasia pohybuje neúrekom.

Tento rok sa k vinohradníkom pridali aj členovia Polovníckej spoločnosti Rača, nakoľko sa tiež pohybujú v chotári a záleží im na jeho čistote. Z amfiteátra sme sa po rozdelení do skupiniek vybrali vyzbrojení vrecami na odpadky smerom na Krasňany a ďalší smerom na dolný koniec. Zázemie nám tvorila technika s príviesnymi vozíkmi, na ktorých sa pozberané odpadky zväžali na určené miesta, odkiaľ ich následne

na ďalší deň odviezli pracovníci MČ Bratislava–Rača do zberného dvora.

Ako obyčajne, aj tohto roku sa popri cestách okrem plastových a sklenených fliaš našli rôzne papiere a kartóny. Samozrejmosťou už sú staré pneumatiky, časti nábytku, a tiež stavebný odpad, ktorý tam vyvážajú spoluobčania skrášľujúci si svoje obydlia, pričom na prírode im už až tak veľmi nezáleží.

Po dobre vykonanej práci sme si spoločne pochutnali na výbornom guláši z diviny, ktorý pripravili poľovníci, a zapili sme to vínom od našich vinárov, pri ktorom sme spoločne debatovali a utužovali vzájomné priateľstvo.

Rastislav Kollár, predseda Račianskeho vinohradníckeho spolku

Račiansky vinohradnícky spolok vás pozýva na

23. júna 2023 | 16.00 – 22.00 h

24. júna 2023 | 14.00 – 22.00 h

Obecná pivnica a záhrada, Alstrova 249
(bufet s občerstvením)

Račiansky fotoreportér: Ukrajinci sú jednoznačne rozhodnutí vytrvať

Marcel Rebro hovorí, že sa na Ukrajinu ešte vráti. Tentokrát však už pôjde najmä o humanitárnu cestu.

RV: Vaša cesta na Ukrajinu sa od tých predošlých líšila. Nešli ste „len“ fotiť, ale viezli ste aj humanitárnu pomoc. Ako to teda bolo?

Pôvodne som chcel len fotiť. V januári som chcel ísť do Ruska, ale nedostal som víza, čo zrejme znamená koniec môjho projektu o Nencoch (malá etnická skupina zo severovýchodu Sibíri – pozn. red.). S dlhoročným kamarátom sme sa preto rozhodli ísť na Ukrajinu. Keď sa to dozvedeli moji známi, tak mi vraveli, aby som tam odviezol hento a tamto. Jedni vedeli dodať powerbanky, druhí spacáky, ďalší chceli pomôcť finančne. Takže nakoniec naša fotovýbava netvorila ani desatinu celého nákladu.

RV: Kam ste mali namierené?

Najprv sme išli do Odesy. Tam sme sa stretli s miestnou koordinátorkou Irinou, ktorá robí zbierky zdravotníckeho materiálu a posielala ich do Bachmutu. Pri preberaní turniketov (škrtidiel proti krvácaniu) jej až vyhrkli slzy. Pýtala sa nás, koľko u nás stoja. Vravím, že zhruba 30 eur. Povedala mi, že každých týchto 30 eur je jeden potencionálne zachránený ľudský život. Kolegovi Garikovi som vtedy povedal, že keby sme na tejto ceste ani nič neodfotili, tak aj tak mala zmysel.

RV: Aká tam panuje atmosféra? Ľudia sú už unavení z vojny či naopak, sú rozhodnutí vytrvať?

Tým, že Rusi útočia na civilné ciele, sa snažia ľuďom znechutiť vojnu. Chcú ich unaviť a poštváť voči vlastnej vláde. Lenže efekt je úplne opačný. Ukrajinci sú na Rusov extrémne nahnevaní. Už ani nerobia

rozdiel medzi Rusmi a „rašistami“ – teda ruskými fašistami. Už sú pre nich len Rusi. Podľa mňa to nie je dobré, ale tak to je. Jeden známy, podplukovník u pohraničníkov, pochádza zo zmiešanej rodiny. Mama je Ruska a otec Ukrajinec a on sám do 16. rokov hovoril len rusky. Aj on už prestal robiť rozdiely. Keď som sa ho pýtal prečo, tak povedal, že za posledný rok nestretol Rusa, ktorý by ho nechcel zabiť.

RV: Z Odesy ste pokračovali na Bachmut?

Nie, nie. Boli sme prevažne v Chersone. V tom čase už bol do Bachmutu zakázaný vstup. Frontová línia však bola kilometer od miesta, kde sme v Chersone bývali.

RV: Precestovali a videli ste toho veľa. Zažili ste na Ukrajine niečo, čo vás napriek tomu výrazne vyvedlo z rovnováhy?

Boli to asi dva také ťažké momenty. V Chersone som sa spoznal s Galinou Ivanovnou, ktorá je koordinátorkou dobrovoľníkov už od roku 2014. Po obsadení mesta ostala v Chersone a dvakrát ju zatkli a mučili. Hovorila mi, ako jej dávali elektródy na prsia či na jazyk. Sedemdesiatročnej žene. Niečo strašné. Alebo išli sme s Vladimírom, bývalým riaditeľom detského domova, do jednej dediny. Ako vieme, Rusi vo veľkom unášajú ukrajinské deti a najzraniteľnejšie sú práve tie z decákov. On sa však zachoval ako nejaký ukrajinský Oskar Schindler. Všetkým svojim zverencom vyrobil doklady a vymyslel príbehy. Tie sa museli naučiť nielen deti, ale aj rodi-

ny, do ktorých ich narýchlo umiestnil. Išli sme s ním do jednej dediny, kde žili prakticky len deti a babušky. Rozdávali sme potravinové balíčky a mali sme aj nejaké veci pre deti. Fixky, futbalové lopty a podobne. Prišla za mnou jedna malá copaňa, že či ešte mám loptu. Už som nemal, tak som jej ponúkol fixky. Nechcela ich, lebo že jedny už má. Tak jej hovorím, nech ich dá sestre alebo bratovi. Povedala mi, že sestru už nemá, lebo zomrela. A aj rodičia zomreli. Že má už len babušku, aj keď to nie je naozaj jej babuška. Ale zobrala si ma k sebe, tak je ako moja babuška. Vladimír mi vysvetlil, že celá dedina je takáto. Väčšina detí sú tam siroty a polosiroty.

RV: Predpokladám, že toto je jeden z dôvodov, prečo sa chcete na Ukrajinu vrátiť.

Tentokrát to bude podstatne viac o humanitárnej pomoci ako o fote. Vlastne už teraz kupujem a posielam tam veci, lebo počas prvej cesty som pochopil, ako to funguje. Takže tu zbieram peniaze, na diaľku nakupujem veci čo treba a posielam ich kam treba. Doviezť tam chcem materiál, ktorý sa tam ťažko zháňa. Sú to špecifické veci ako napríklad ihly na pneumotorax. Nemá zmysel tam voziť potraviny, keďže na Ukrajine sú lacnejšie ako u nás. Chýbajú im však hygienické potreby. Takže teraz otravujem ľudí, zháňam peniaze, robím kampane, zbieram peniaze na prednáškach a podobne.

Miroslav Vajs, foto: Marcel Rebro

„Na našej škole sa žiak stáva učiteľom“

Na ZŠ J. A. Komenského pomáhajú tento školský rok deviataci mladším spolužiakom zvládnuť slovenský jazyk.

V rámci predmetu občianska náuka dostali žiaci 9. ročníka zadanie pomôcť svojim mladším spolužiakom s iným materinským jazykom ako slovenským s rozvojom slovnej zásoby a potrebných fráz v bežnom živote. Nejde len o rozvoj komunikačných zručností. Každý žiak má mať v škole pocit prijatia. Vďaka peer-to-peer aktivitám pomáhajú starší žiaci so začlenením sa do školskej komunity svojim mladším kamarátom. Tejto úlohy sa zhostili skutočne na vysokej úrovni a majú veľmi pekné a kreatívne nápady, ktorými motivujú deti 1. stupňa inej národnosti viac komunikovať.

Projekt „Žiak učiteľom“ zameraný na rovesnícke vyučovanie, ktorého realizáciu podporil Komenského inštitút, pilotujú na základnej škole J. A. Komenského práve preto, lebo vidia potenciál v rozvoji medziročníkových vzťahov a vnímania školy ako komunity, kde si žiaci vedia navzájom pomôcť a byť jeden pre druhého vzorom a oporou.

Žiaci 2. stupňa si vďaka projektu posilňujú prezentačné zručnosti, spoluprácu či tvorivosť. Ich osobnostný rozvoj posilňuje pani učiteľka v tandeme so sociálnou

pedagogičkou zo školského podporného tímu rôznymi aktivitami, ako je napríklad burza nápadov, kde sa o svoje „učiteľské“ skúsenosti delia s ostatnými spolužiakmi. Zámerom projektu je motivovať žiakov k aktívnemu zapájaniu sa do pozitívnych zmien vo svojom okolí. Žiaci mali možnosť zúčastniť sa inšpiratívneho stretnutia s pánom M. Ondrášikom, riaditeľom organizácie DoFe Slovensko, ktorého ústrednou myšlienkou bola angažovanosť a vnútorná motivácia meniť veci k lepšiemu.

Benefitov, ktoré projekt „Žiak učiteľom“ ponúka je mnoho pre žiakov oboch vekových skupín. Starší žiaci prostredníctvom medzikultúrnej interakcie získavajú vzácne skúsenosti. Spolu so zodpovednosťou rastie u deviatakov, ktorí sa mali možnosť stať mentormi svojich mladších spolužiakov, aj pocit sebadôvery. Vybraní žiaci inej národnosti zase získavajú nielen jazykové znalosti, ale aj vzory, ktorými sa môžu inšpirovať.

Mgr. Anna Kurinová, sociálny pedagóg

Návšteva partnerskej ZŠ z Brna v ZŠ Na Pántoch

V dnešnej dobe je veľmi dôležité budovať vzťahy a spolupráce s inými školami, ktoré budú prospešné aj v budúcnosti. Prvou „lastovičkou“ bola návšteva na našej Základnej škole Na Pántoch, kedy nás vo štvrtok 11. mája 2023 navštívilo 60 žiakov štvrtého ročníka, 6 pani učiteľiek a riaditeľ zo ZŠ a MŠ Husova v Brne.

Naši prváčikovia, ktorých sme prieběžne o návšteve informovali, sa nevedeli dočkať a prvú vyučovaciu hodinu boli ako na ihlách. A potom to prišlo. Po chodbách sa začalo ozývať: „Už idú!“ Pripravili sme triedy podľa požiadaviek a čakali, čo sa bude diať. Po úvodných zoznamovkách prišiel do každej triedy tím štvrtákov a pripravil si pre deti aktivity, ktoré mali preveriť ich zmysly, pamäť, obratnosť, kreativitu a v neposlednom rade aj znalosť oboch jazykov, ktoré sú si podobné, no napriek tomu rozdielne. Po skončení aktivít dostali naše deti drobné pozornosti.

Po aktivitách, ktoré ukázali, že naše deti dokážu spolupracovať v skupinkách, sme sa všetci presunuli na školský dvor, kde si žiaci užili slnečné predpoludnie. Deti z oboch škôl si spoločne zahráli rôzne hry, futbal, vybíjanú, soft tenis, hádzali loptu alebo sa len spolu prechádzali a rozprávali. Naši a českí pedagógovia si vymieňali skúsenosti.

Všetkým na čerstvom vzduchu „vyhladlo“ a už sa tešili, čo dobré nám pripravili kuchári a študenti Strednej odbornej školy hotelových služieb a obchodu (v budove ktorej sídli aj naša škola), ktorí našu veľkú skupinu aj obslúžili ako v reštaurácii. Pochutnali sme si na vynikajúcej polievke, rezni s opekanými zemiakmi, šaláte a sladkej bodke na záver - dezerte. Chutilo všetkým, dokonca aj tým, ktorým bol pripravený obed podľa diéty. Predtým než sme zasadli k slávnostne prestretým stolom, naše deti predvedli program, ktorý navčičili

v rámci krúžkov v Centre voľného času Čajka pri SOŠ hotelových služieb a obchodu.

Po chutnom obede nastal čas rozlúčky. Poďakovali sme kolegom, deťom zo ZŠ a MŠ Husova v Brne za návštevu a aktivity, ktoré pre našich žiakov pripravili. Slová vďaky sme počuli aj od druhej strany. Českým kolegom sme na pamiatku prvej návštevy našej školy podarovali malú pozornosť - upomienkové predmety od zriaďovateľa školy - mestskej časti Bratislava-Rača. Českým žiakom zo ZŠ a MŠ Husova sme na pamiatku prvej návštevy našej školy podarovali tiež malú pozornosť - vymalovací vak so zdravými dobrotami od občianskeho združenia rodičov školy a spoločnosti RAJO. Veríme, že táto prvá „lastovička“ položila základ úspešnej partnerskej spolupráce medzi našou školou a Základnou školou na Husovej ulici v Brne.

*Zuzana Florišová,
vychovávateľka ZŠ Na Pántoch*

Letné tábory

„Môj dedo bol tramp“: Denný trampský tábor pre deti od 7 – 13 rokov odhalí ako tramping vznikol, ako trampí putovali, kde spali a čomu sa venovali. Spoznáte krásu našich karpatských lesov, ich zaujímavé kúty a prečo boli dlhé desaťročia centrom bratislavských trampov. Deti sa naučia veľa o prírode, správne zakladať oheň a starať sa oň. Vyskúšajú si postaviť rôzne prístrešky, i ako sa starať o studničky. Dozvedia sa všeličo o totemoch, čo je cančák i camrátko, niečo si i vlastnoručne vyrobia, naučia trampské pesničky, zasúťažia si a ešte všeličo iné.
Termíny: 10. – 14. 7. a 17. – 21. 7. 2023. Kontakt: muzeumraca@gmail.com, 0904 858 234

Denný tábor Zvedaví vedci Bratislava-Rača: Tábor Asociácie pre mládež, vedu a techniku AMAVET je vhodné najmä pre deti od 7 do 12 rokov. Čaká ich animačný program Zvedavých vedcov, ktorý formou bádateľských aktivít hravo podnecuje záujem o vedu a poznanie. Program tábora je doplnený aj o vonkajšie aktivity, športové hry, návštevu Aurelia či program na Strojníckej fakulte STU, prírodovedné aktivity s Mestskými lesmi Bratislava alebo v prípade vhodných podmienok aj lodičky v Zálesí pod dohľadom skúsených inštruktorov.
Termíny: 17. – 21. júl, 31. júl - 4. august, 7. - 11. august 2023

Letný pobytový tábor Zvedaví vedci Piesok-Modra: Pobytový tábor je ideálna voľba pre deti a mládež od 8 do 13 rokov. Vychutnajú si leto v prírode plné tvorivých aktivít, pokusov, bádania a zábavy pod dohľadom vyškolených táborových vedúcich. V programe sú netradičné experimenty Zvedavých vedcov, niečo pre šikovné ruky, súťažné aktivity či dobrodružné výlety. Ubytovanie s plnou penziou je zabezpečené v turistickom penzióne Huncokár výhodne pre náš tábor. Nachádza sa v CHKO Malé Karpaty s množstvom príležitostí na aktívne trávenie voľného času. V blízkom okolí penziónu sa nachádza viacero rekreačných športovísk, astronomické observatórium, vodné nádrže a rozhľadne.
Termíny: 20. - 27. august. Kontakt: www.zvedavivedci.sk, 0905 506 312

Záhradníctvo Krasňany

plánty, letničky,
trvalky, okrasné
stromy a kry, ovocné
stromčeky, drobné
ovocie, substráty,
kvetináče, hranty,
drevené vyvýšené
záhony, okrasný
kameň

Račianska 180, Pekná cesta
0910 118 180

AUTO DIŠKANEC

Autoservis vytvorený pre obyvateľov Rače

Tradícia, kvalita a skúsenosti už 30 rokov

Komplexný značkový autoservis, ktorý ponúka všetky práce na osobných automobiloch

- ✓ Servisné prehliadky aj na nové vozidlá bez straty záruky
- ✓ Všetky mechanické a elektrikárske práce
- ✓ Opravy karosérií a riešenie poistných udalostí
- ✓ Lakovnicke práce
- ✓ 3D Geometria
- ✓ Pneuservis
- ✓ Všetko s Vaším autom
- ✓ Peugeot motocykle

Otváracia doba

Pondelok - Piatok: 7.00 - 17.30 h.
Sobota: po tel. dohovore

Adresa Žitná 5, 831 05 Bratislava - Rača
Kontakt 02 / 44 88 24 24

Sme oficiálny dovozca Peugeot motocyklov pre Slovensko
Všetky modely u nás v predaji na peugeot-motocycles.sk

**10%
ZĽAVA**

pre obyvateľov Rače

...stačí povedať, že
bývate v Rači.

Dalibor Janda si z hodov odniesol darček k jubileu

Nielen návštevníci Račianskych hodov 2023 mali možnosť si zvýškať na kolotočoch. Aj počasie bolo ako na hojdačke. Nepodarilo sa mu však výraznejšie narušiť priebeh podujatia, ktoré je oslavou výročia posvätenia farského kostola a sviatku jeho patrónov – apoštolov sv. Filipa a Jakuba.

Ako je v Rači zvykom, hody sa nesú v komornejšej atmosfére s dôrazom na tradície a s predstaveniami lokálnych umelcov a spolkov. Nechýbali preto vystúpenia folklórnych súborov, šermiarov alebo expozícia Račianskeho muzeálneho spolku, ktorá bola venovaná fenoménu trampov.

Najväčším lákadlom bolo vystúpenie trojnásobného Zlatého slávika Dalibora Jandu s kapelou Prototyp, ktorý vystúpil v sobotu večer. Populárny český spevák na jar oslávil 70. narodeniny a tak jeho vystúpenie skončilo nielen aplauzom publika, ale aj gratuláciami od vedenia MČ Rača. Starosta Rače mu v mene všetkých Račanov odovzdal laliovku vyšlachtenú v Rači.

Nedelný program rozbehli hneď dva muzikály. Najprv ZUŠ Vrbenského uviedla predstavenie Charlie a továreň na čokoládu a hneď po nich H&T Dance Company v plnej sile predviedlo tanečný príbeh Harry Potter. Ďalej sa o zábavu postarali speváčky Gizka Oňová so Simonou Lelkes a folklórne pesničky v modernom šate odohrala kapela Banda.

Návštevníci si už tradične mohli vybrať z ponuky rôznych predajcov, z produkcie račianskych vinárov vrátane Villa Vno Rača, ktoré dodalo víno aj pre účinkujúcich, za čo im srdečne ďakujeme.

Miroslav Vajs

Pred kostolom už stojí vynovená socha sv. Jána Nepomuckého

V utorok 16. mája po večernej svätej omši sa pred farským kostolom konala milá udalosť. Pán farár Sitka za prítomnosti veriacich požehnal zreštaurovanú sochu sv. Jána Nepomuckého.

„Chcel by som sa veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí na danom projekte spolupracovali, kolegom a kolegyniam z nášho úradu, pamiatkárom, pani Hamšíkovej, pánovi farárovi Sitkovi, pánovi reštaurátorovi Pohankovi a pánovi Molčanovi, ktorý stojí za revitalizáciou priestoru pred kostolom,“ uviedol starosta Rače Michal Drotován.

Požehnanie sa konalo priam symbolicky počas neutíchajúceho dažďa. Symbolicky preto, že sv. Ján Nepomucký je ochranca pred povodňami. Socha opäť skrášluje priestor pred kostolom, ktorý tento rok taktiež prešiel rekonštrukciou a výsadbou okrasnej zelene. Snáď sa vynovenia čoskoro dočká aj kríž pred kostolom.

(mv)

Súťaž o Najlepší hodový koláč

Aj tento rok sa račianske gazdinky zapojili do súťaže o Najlepší hodový koláč, ktorá sa konala pri príležitosti Račianskych hodov. V súťaži sa hodnotilo 19 koláčov. Každá súťažiaca dostala na nákup surovín poukážku v hodnote 10 eur/1 druh koláča od spoločnosti Kaufland. Porota pracovala tento rok v zložení: Ivan Vozár, člen výkonného výboru Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Peter Semanec, prednosta MÚ Rača a Gizka Oňová, známa speváčka a vychýrená gazdinka.

V kategórii „Zákusok“ sa na prvých troch miestach umiestnili:

1. Mária Danečková – Torta Bounty / Rád račianskej varešky 2023, poukážka Kaufland (50 €), víno RVS, publikácie MČ Rača. **2. Marta Grobarčíková** – Čoko-banánové srdiečka / poukážka Kaufland (30 €), víno RVS, publikácie MČ Rača. **3. Nikola Repiská** – Hviezdny sen / poukážka Kaufland (20 €), víno RVS, publikácie MČ Rača.

V kategórii „Kysnuté cesto a iné cesto“ zvíťazili tieto dámy:

1. Marta Grobarčíková – Moravské koláče / Rád račianskej varešky 2023, poukážka Kaufland (50 €), víno RVS, publikácie MČ Rača. **2. Markéta Nedeliaková** – Štedrák / poukážka Kaufland (30 €), víno RVS, publikácie MČ Rača. **3. Oľga Kudláčová** – Štrúdlá makovo-višňovo-hrozňová / poukážka Kaufland (20 €), víno RVS, publikácie MČ Rača.

Porota nepoznala mená súťažiacich, všetky prinesené koláče mali čísla podľa toho, v akom poradí ich súťažiaci prinášali. Hodnotenie bolo teda naozaj objektívne. Ďakujeme všetkým gazdinkám za účasť v súťaži a tešíme sa na budúci rok. Vďaka patrí aj sponzorom tejto súťaže, konkrétne spoločnosti Kaufland a Račianskemu vinohradníckemu spolku.

Katária Dobiášová, referentka kultúry

Výherkyne kategórie "Zákusok"

Výherkyne kategórie "Kysnuté cesto a iné cesto"

Oslava Dňa matiek v Rači

Mestská časť Rača pripravila pre matky krásne podujatie. Oslava Dňa matiek sa konala 14. mája 2023 v NKD. Podujatie otvoril svojim príhovorom starosta Michal Drotován. Boli pozvaní všetci. Každý s trvalým pobytom v Rači si mohol dopredu v NKD vyzdvihnúť dve vstupenky. Samozrejme pozvaní boli aj členovia z denných centier v Krasňanoch, Rači a Východného. O zábavu sa starali Stredoslováci Duo Mirka a Ondrej. Hrali nám pesničky do spevu i do tanca. Dobre sme sa zabávali a zabudli sme na to, čo nás bolí. Vonku lialo ako z krhly, ale my všetci sme mali dobrú náladu a tešili sme sa zo života. Zabudli sme na starosti a trápenia, ktoré majú všetci ľudia. Milé bolo vidieť ako spolu tancovali vnučka Mia a babka Vierka. Bolo to opäť krásne podujatie, tentokrát na oslavu matiek a materstva. Pripravené bolo aj malé občerstvenie a troška sladkého potešenia – čokolády pre ženy. Na konci ženy – matky dostali krásne ruže.

Milada Dobrotková, poslankyňa MČ Bratislava–Rača

Deň matiek je deň, kedy sa vzdáva úcta matkám a materstvu. Je oslavovaný na mnohých miestach po celom svete. Myšlienka medzinárodných a pravidelných osláv tohto sviatku vznikla v roku 1907 na počesť Anny Reeves Jarvisovej, ktorá bojovala za práva matiek. Prvýkrát bol verejne slávený o rok neskôr. V roku 1914 vyhlásil vtedajší americký prezident Woodrow Wilson prvú oficiálnu oslavu Dňa matiek ako celonárodného sviatku, konajúci sa druhú májovú nedeľu.

Divadelníci z Nového Mesta nad Váhom zdvihli oponu v NKD

Herci Divadelka Galéria z Nového Mesta nad Váhom odohrali pre račianskych divákov predstavenie Opona hore. V komédii plnej vtipných situácií predviedli, ako to môže dopadnúť, keď päťtina žien zdedí staré divadlo, ktoré sa pokúšajú zrekonštruovať.

(mv)

Vyšli knihy spomienok Anny Würflovej a Heleny Žuffovej

Dva roky po prezentácii prvých výstupov projektu OZ Pamäti a spomienky uzreli svetlo sveta ďalšie dve knižky, ktoré zaznamenávajú pamäti račianskych seniorov. Siedma publikácia OZ Pamäti a spomienky mapuje život legendárnej račianskej kuchárky a zaslužilej družstevníčky pani Anny Würflovej. Osmá publikácia predstavuje pani Helenu Žuffovú, ktorá prišla do Bratislavy na vysokoškolské štúdiá a Rača jej prirástla k srdcu aj vďaka záhradke, o ktorú sa aj vo vysokom veku spolu s manželom vzorne starajú. Knižky pokrstil starosta MČ Rača Michal Drotován s členkami RMS pani Dobruškou Luknárovou a Janou Maníkovou lupeňmi kvetov.

MČ Rača je na celom Slovensku výnimočným zázemím projektu, ktorý sa plne osvedčil už v pilotnej štúdiu podporenej Ministerstvom práce, rodiny a sociálnych vecí SR. Odvtedy OZ Pamäti a spomienky priblížilo životné osudy dvoch seniorov a seniorky z DSS a ZpS Rača ako aj manželského páru zo starobylých račianskych rodov.

(mv)

Deň detí v Rači 1. jún Vstup voľný

Pirátsky deň 4. jún

Amfiteáter - Knižkova dolina
17:00 h Mr. Funtastic / FUNtastická show pre deti herec s bábkou, vtipná šou
18:00 h Koncert Sníček Hugo Modelovanie balónov
Programom vás bude sprevádzať moderátorka Barbora Chlebcová

Športový areál Sklabinská ul.
14:00 h – 18:00 h
Zábavno-súťažné popoludnie pre deti a sprievodné aktivity pre celú rodinu

Podujatie podporili:

AT, K, SG, PEKLO, LOZANO PIZZERIA & PUB, PIVOVAR, U ABELA

MČ Bratislava-Rača Vás pozýva

18.6.2023
16:00 - 21:00
Nemecký kultúrny dom
Barónka 3

RAČA

Polygrafická škola v Rači sa mení na modernú školu 21. storočia

Dopyt po absolventoch stredných odborných škôl je veľký, hoci záujem o štúdium tomu ešte donedávna nezodpovedal. Preto Bratislavský samosprávny kraj (BSK) krok za krokom investuje do stredných škôl a premieňa ich na modernejšie a atraktívnejšie. Jednou zo škôl, ktoré prechádzajú modernizáciou, je aj Stredná odborná škola polygrafická v Rači.

„Posledných tridsať rokov bolo stredné odborné školstvo na vedľajšej kolaji. A pritom vidíme, že nám stále viac chýbajú napríklad informatici, grafici, elektrikári, vodári, mechanici či murári. Preto je dôležité mať kvalitné školy a v nich moderné vybavenie. Chceme, aby do praxe odchádzali absolventi, ktorí sú pripravení pre trh práce. Paradoxom je, že hoci o štúdium takýchto profesií bol ešte donedávna relatívne malý záujem, remeselníci môžu veľmi rýchlo zarábať viac ako začínajúci právnik alebo manažér. Prípadne si rovno po škole môžu založiť vlastnú firmu,“ uviedol predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba.

Od augusta minulého roka prechádza Stredná odborná škola polygrafická rekonštrukciou a modernizáciou, a to vrátane materiálo-technického vybavenia. V budove praktického vyučovania

rekonštruje Bratislavská župa vnútorné povrchy a obklady, zatepluje konštrukcie objektu a vymieňa aj rozvody technológií. Výmeny sa týkajú tiež rozvodov vykurovania a zdravotníckych. Budova bude po novom bezbariérová.

Nové materiálo-technické vybavenie budú mať odborné učebne grafiky médií, riadenia polygrafie, grafiky tlačových médií, grafických techník, spracovania statického ako aj dynamického obrazu. Lepšie zariadenie získa aj odborná dielňa klasických grafických techník, odborná učebňa opravy polygrafických strojov a IT pracovisko polygrafie. Nové vybavenie získa aj knižnica a prednášková miestnosť. Študenti tak dostanú napríklad štvorfarebný tlačový stroj vo formáte A2, vyvolávací automat, rezací stôl, modernú foto techniku či riadiaci server.

Hlavným cieľom projektu je zvýšenie atraktivity podporovaného študijného odboru a vytvorenie prostredia blízkeho podnikateľskému sektoru. Zároveň sa dosiahne, aby absolventi podporených študijných odborov zo skupiny 34 polygra-

fia a médiá spĺňali aktuálne požiadavky na znalosti a zručnosti trhu práce. Takto vznikne moderné Centrum odborného vzdelávania a prípravy (COVP), vďaka ktorému sa celkovo zvýši kapacita školskej infraštruktúry na polygrafickej škole.

Projekt je financovaný z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) 2014 – 2020. Celkové oprávnené výdavky na stavebné práce predstavujú 2,45 mil. eur a na nákup materiálo-technického vybavenia približne 1,2 mil. eur.

Text: Michal Feik, Foto: Monika Kováčová

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BRATISLAVSKÝ KRAJ

Župa modernizuje sociálne služby. Klienti budú bývať v zariadeniach rodinného typu

Veľkokapacitné domovy sociálnych služieb postupne končia. Nahradiť ich menšie zariadenia rodinného typu. Bratislavský samosprávny kraj začal v auguste 2020 realizovať ambiciózný projekt deinštitucionalizácie. V praxi to bude znamenať osobnejší kontakt a prístup ku klientom v menších komunitách. Medzi projektami nechýba ani Domov sociálnych služieb na Strelkovej v Rači.

„Sociálne služby prechádzajú v Bratislavskom kraji zásadnou modernizáciou. Vďaka procesu deinštitucionalizácie nahradíme bývanie vo veľkých anonymných zariadeniach za domovy rodinného typu. Do projektu je zapojených deväť zo štrnás-

tich zariadení sociálnych služieb v kraji. Viaceré zariadenia sú už vo výstavbe, niektoré už aj dokončené,“ uviedol predseda BSK Juraj Droba.

Rekonštrukcia pôvodného objektu na Strelkovej bola ukončená v decembri. V súčasnosti prebieha kolaudácia, ako aj verejné obstarávanie na interiérové vybavenie, na pracovňu a výdajňu stravy. Župa predpokladá, že prví klienti by sa mohli do zariadenia na Strelkovej ulici nastahovať koncom tohto roka. Súčasťou projektu bude aj denný stacionár pre 12 klientov. „Klientov zariadení sociálnych služieb premiestňujeme zo zavretých areálov na okraji miest a obcí do centier, kde sa stanú plnohodnotnými členmi komunity,“ zdôraznila riaditeľka odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov BSK Barbora Lukáčová.

Projekt svojim riešením prispieva k prechodu poskytovania sociálnych služieb z inštitucionálnej, ústavnej na komunitnú, v ktorej zmena je hmatateľná predovšetkým v kvalite života prijímateľov sociálnych služieb. Prijímateľa získajú väčšiu možnosť rozhodovať o svojom každodennom živote. Riaditeľka odboru sociálnych vecí BSK Marica Šiková vysvetlila, že vďaka deinštitucionalizácii budú mať klienti nielen komfortnejšie bývanie, ale poskytovaním sociálnych služieb komunitným spôsobom sa významne zlepši aj kvalita ich života. Nové priestory a služby pre prijímateľov sociálnych služieb financuje župa kombináciou vlastných zdrojov a fondov z Európskej únie prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP).

Text a foto: Michal Feik a Lucia Forman

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BRATISLAVSKÝ KRAJ

Račianska časovka opäť prilákala cyklistov z celého Slovenska

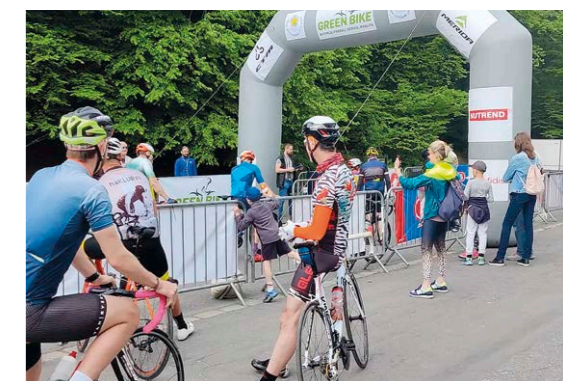
Máj sa v MČ Bratislava-Rača tradične oslavuje športom, kde má v športovom kalendári svoje neodmysliteľné miesto Račianska cykločasovka. Cyklistické preteky sa už 11 rok uskutočňujú na počesť bývalého významného račianskeho cyklistu Rafaela Krampla.

Náročná trať, ktorá má štart na parkovisku nad amfiteátrom v Knižkovej doline a cieľ na Bielom kríži, prilákala do Rače vyše 150 cyklistov z celého Slovenska. Trať bola náročná, ale každý zúčastnený

ju zvládol a v cieľi sa usmieval po dobrom výkone. Sme radi, že naša mestská časť žije športom, že sa na našich športových podujatiach zúčastňuje stále viac a viac športovcov a vďaka športu pozná našu Raču celé Slovensko.

Pre nás je podstatné, že aj na tomto podujatí sa zúčastnili račianske deti, ktoré v sprievode rodičov trať zvládli a odniesli si špeciálne ceny.

Marek Porvazník,
vedúci oddelenia kultúry a športu

Výsledky – muži:

1. Tomáš Nagy	Rkk Group Pierre Baguette Benzinol	SVK	0:15:21.2
2. Michal Dubovec	SEGUM BIKE TEAM	SVK	0:15:33.9
3. Martin Kostelníček	PRO CYCLING A.ONE	SVK	0:15:38.3
4. Tomáš Badinský	PROefekt team	SVK	0:15:40.9
5. Jaroslav Štvrtečný		SVK	0:15:44.9
6. Luboš Steiger	WLRMcc	SVK	0:16:03.7
7. Martin Mečiar	Slovan Bratislava	SVK	0:16:05.7
8. Adam Arpáš	CK Spartak Tlmače	SVK	0:16:15.3
9. Petr Sameš		SVK	0:16:16.9
10. Matej Medla		SVK	0:16:18.7

Výsledky – ženy:

1. KESEG ŠTEVKOVÁ Janka	Vinosady	SVK	0:17:41.7
2. POKRYVAČOVÁ Dominika	WLRMcc	SVK	0:18:53.2
3. BEKE Ema	3NT	SVK	0:20:20.6
4. TRNKOVÁ Katarína		SVK	0:20:56.3
5. KRIDLOVÁ Katarína	Realiz Sport Team	SVK	0:21:49.6
6. HAMAJOVÁ Jana	Koloshop team	SVK	0:22:39.6
7. RAFČÍKOVÁ Katarína		SVK	0:23:36.1
8. VEDEJOVA Zuzana	3NT	SVK	0:23:52.3
9. KRUTELOVA Helena	Bratislavské bohyně	SVK	0:24:08.3
10. PALUŠOVÁ Nikola	Bratislava	SVK	0:24:48.8

Šachisti Krasňan zvíťazili v súťaži osemčlenných družstiev v Bratislavskom kraji

Na najvyššej krajskej súťaži dvanásťich šachových družstiev sa zúčastnil aj „bécarský“ kolektív krasňanského klubu. Že súťaž nebola „prechádzkou ružovou záhradou“, dokazuje aj súboj so silnými tímami, ktoré postavili kluby ako Doprastav so Slovanom, zdatnými súpermi boli tiež ŠK Dúbravan a napokon aj ŠK Strelec Devínska Nová Ves, s ktorým sme utrpeli jedinú prehru v súťaži.

Popri ôsmich výhrach a dvoch remízach so ziskom 26 bodov sme o bod prestihli súperiace družstvo ŠK Doprastav D a obsadili 1. miesto celkového poradia.

Záverečný duel medzi nami a KŠ Pezínok B bol už len potvrdením našej dominance, keďže sme so súperom z ôsmich partíí päť vyhrali a tri remizovali, čím bolo naše víťazné ťaženie silne potvrdené!

Pri bilancovaní môžeme zhodnotiť individuálnu úspešnosť jednotlivcov, kde osobitnú zmienku si zaslúžia hráči Miloš Kebis 9 bodov/z 11 partíí, Gabriel Deák 8,5b/10, Ivan Jánoš 8b/11 a Miroslav Mandák 7b/11.

Radosť z víťazstva si zaslúži všetkých štrnásť zapojených šachistov v súťaži, ale najmä organizátori Viktor Mikulášek a Peter Faltán, ktorí výdatnou mierou prispeli k zdaru víťazného družstva.

Zároveň je potrebné zvýrazniť, že aj účasť nášho družstva ŠK Krasňany A v súťaži 2. ligy bola viac ako výborná. Obsadenie štvrtého miesta v silnej konkurencii západoslovenského regiónu: Modra B, Senec, Osuské B, Modranka, Slovan D, Doprastav B, Dunajská Streda B, Cífer, Pezínok, Piešťany a Trnava nám popri

menšej finančnej odmeňovanej prinieslo aj dobrú pozíciu v duchu tradície krasňanského šachového života.

Dve ďalšie naše šachové družstvá „Céčko“ a „Děčko“ obsadili 9. miesto z 13 družstiev v 4. lige, resp. 2. miesto z 10 družstiev v 5. lige a potvrdili svoju ďalšiu účasť v súťaži.

Súťaže družstiev posledného ročníka sú za nami, ale nekončia turnaje jednotlivcov. Je ich dostatočný výber od majstrovstiev Slovenska v bleskovej hre, RAPID šachu (15 minút na partiu), OPEN turnaje jednotlivých klubov, majstrovstvá seniorov SR, až po medzinárodné súťaže pre jednotlivé kategórie účastníkov.

Karol Rathouský,
Šachový klub Krasňany

MČ Bratislava-Rača ďakuje všetkým sponzorom, ktorí podporili 12. ročník Račianskeho polmaratónu/Račianskej desiatky.

Račianski seniori si založili turistický krúžok

Prívetivejšie počasie priviedlo račianskych seniorov k idei založiť turistický krúžok, ktorý už začal podnikat túry do račianskych kopcov. V rámci túr spoznávajú a zastávajú sa pri rôznych pamätihodnotiach a pomníkoch. Dňa 11. apríla sa napríklad zastavili pri „Haluzického pomníku“. Neodradilo ich ani počasie, aj keď trochu zmkli.

My ostatní, ktorí už nevládzeme takéto túry absolvovať, sme ich čakali na kávičke a čaji v reštaurácii v Rači. Aj takto využívame spoločné stretnutia. Naši turisti už začali plánovať ďalší výlet na Červený kríž.

Tešíme sa na ďalšie takéto stretnutia. Plánujeme aj vychádzku s Ivanom Vranom, ktorý nám porozpráva o vinárstve v Rači.

*Renáta Fitošová,
predsedníčka DCS Rača*

inzercia

PEDIKÚRA

prenohy.sk

© 0905 141 887

Denný stacionár rozveselili jasličkári i žiaci z Tbiliskej

„Moja milá mamička, pobožkám ťa na líčka, veď som ešte maličká. Ale keď raz vyrastiem, vo všetkom ti pomôžem.“ S takouto krásnou básničkou prišli detičky z jasličiek do Denného stacionára na Plickovej ulici zavíňovať všetkým dádam – matkám pri príležitosti ich sviatku. S básničkami a pesničkami priniesli seniorom aj vlastnoručne vyrobené medovníkové srdiečka. Pri spoločnom speve a hre sa deti zoznámili s heligónkou v rukách pána Balgu. Vyskúšali si terapeutické lopty, rôzne hudobné nástroje a zopár malých odvážlivcov si aj zatancovalo so šatkami do tónov klavíra.

Nemusí to byť však len príležitosť sviatku, kedy seniorov v dennom stacionári navštívia deti. S pekným vystúpením plným básní a piesní prišli potešiť našich najstarších Račanov aj družinári zo Základnej školy Tbiliská. Vyslúžili si veľký potlesk aj sladkú odmenu a oni sami obdarovali všetkých krásnymi náhrdelníkmi.

Obe milé návštevy opäť potvrdili, že jedným z najlepších spôsobov na rozveselenie seniorov je veselý detský štebot a smiech.

*Zuzana Koníková,
sociálna pracovníčka*

Seniori z Rendezu sa vybrali na výlet do Prahy

Členovia Denného centra seniorov Východné-Rendez sa vybrali tentoraz na trojdňový výlet do Prahy. Program sme mali ozaj bohatý. Prvý deň sme navštívili Vyšehrad, odkiaľ bol nádherný výhľad na celú Prahu, pozreli sme si kostol sv. Petra a Pavla aj hroby významných českých osobností (Jan Neruda, Božena Němcová, Waldemar Matuška, Radoslav Brzobohatý).

Druhý deň sme sa vydali na Pražský hrad, pozreli si Katedrálu sv. Víta, Zlatú uličku, Baziliku sv. Jiřího, Starý kráľovský palác s korunovačnými klenotmi, Lobkowiczský palác, kde sme sa osviežili vynikajúcim pivom. Odtiaľ sme pokračovali na Karlov most, Múzeum Karlova mosta, Staromestské námestie, Staromestský orloj, Týnsky chrám, Prašná brána, Obecný dom.

Posledný deň pobytu sme išli na Václavské námestie, k Národnému múzeu

a našu prehliadku Prahy sme zakončili v tradičnej reštaurácii U Pinkasů. Počasie nám vynikajúco prialo a veselá nálada nás sprevádzala na každom kroku.

*D. Žaloudková,
vedúca DCS Východné-Rendez*

S úctou a vďakou si pripomíname Jána Gotčára (*1823 Makov - †1883 Rača)

Na našom cintoríne za kostolom si možno všimnúť na starobyľom pomníku pamätnú tabuľu. Je venovaná pamiatke opáta Jána Gotčára, slovenského rodolúba, jedného zo zakladajúcich členov Matice slovenskej, profesora gymnázia v Kláštore pod Znievom. 1. júna 2023 uplynie 200 rokov od jeho narodenia v obci Makov na Kysuciach a 19. augusta si pripomenieme 140 rokov od jeho úmrtia.

Kto bol Ján Gotčár? Pochádzal z rodiny lesníka a medzi piatimi súrodencami bol najmladší. Keď mal dva roky, zomrel mu otec, a tak sa matka s deťmi presťahovala z Makova do Žiliny. Tu strávil mladý Ján G. roky svojho základného vzdelávania aj štúdiá na nižšom gymnázium, vyššie gymnázium navštevoval v Tešíne, Keckeméte a Varadíne. Po štúdiách filozofie v Trnave a teológie v Banskej Bystrici zastával významné posty v školstve – ako profesor na gymnázium v B. Bystrici, neskôr ako riaditeľ gymnázia v Užhorode, školský radca a hlavný dozorca škôl v Oradei.

Revolučné roky 1848/49 ho zastihli v B. Bystrici. Sotva 25-ročný sa stal horlivým účastníkom tzv. zimnej výpravy hurbanovského vojska. V kruhu slovenských národovcov sa aktívne podieľal na príprave národného zhromaždenia v Turčianskom sv. Martine 6. a 7. júna 1861, ktoré prijalo Memorandum národa slovenského. Keď 12. decembra 1861 delegácia na čele s biskupom Š. Moyzesom odovzdala Memorandum panovníkovi Františkovi Jozefovi I. priamo vo Viedni, Gotčár bol členom delegácie; práve on preložil tento významný dokument do nemčiny, úradného jazyka habsburskej monarchie.

Počas prípravy založenia Matice slovenskej sa stal Gotčár členom prípravného a neskôr aj zvoleného výboru MS. Bol spoluzakladateľom aj stálym podporovateľom jedného z 3 slovenských gymnázií – v Kláštore pod Znievom, kde sa viac zblížil s vtedajším račianskym kňazom Móricom Alstrom. Popri aktívnej pedagogickej práci písal články do vtedajšej tlače, hlavne o potrebe rovnoprávnosti všetkých národov v monarchii.

Keď v 80. rokoch 19. stor. zosilnel v hornom Uhorsku tlak maďarizácie a bola úradne zrušená činnosť Matice slovenskej i všetkých troch slovenských gymnázií, bol Ján Gotčár predčasne penzionovaný aj so zákazom akejkoľvek verejnej činnosti.

Vtedy, vediať o neľahkej spoločenskej i finančnej situácii J. G. a jeho silne podľomnom zdraví, pozval v r. 1876 farár Alster svojho priateľa na račiansku katolícku faru. Tu v tichom azyle mu ostala skromná možnosť aktívne sa zapájať do života račianskej dobre prosperujúcej farnosti. Keď sa M. Alster v r. 1880 zúčastnil pamätnej púte do Ríma na počesť vierozvestcov sv. Konštantína a Metoda, zastúpil ho v jeho kňazských povinnostiach. V zápisoch farskej kroniky sa uvádza, že napr. 1. mája 1882 na „Hody“ mal príležitostnú kázeň. Je uvedený v zozname členov Spolku Svätého Vojtecha, ktorý M. Alster viedol. Stal sa aj jedným zo zakladateľov „Dobrovoľného hasičského spolku v Rači v r. 1882“ a bol jeho podporujúcim členom až do svojej smrti. Zomrel sotva 60-ročný 19. augusta 1883 a bol pochovaný na našom miestnom cintoríne. Žiaľ, výstavba Kostola Panny Márie, Pomocnice kresťanov v r. 1937 zabrala značnú časť stredného cintorína vrátane jeho hrobu. Preto bola pamätná tabuľa s jeho menom v r. 2000 z iniciatívy MO MS a finančných prostriedkov MÚ v Rači umiestnená na čestné miesto pri barónskych pomníkoch.

Pred 10 rokmi, 11. júna 2013, inicioval výbor MO MS v Rači veľkú spomienkovú slávnosť v sále NKD za prítomnosti delegácie MO MS z Makova, rodiska J. Gotčára. Následne 26. júna 2013 sa v Makove uskutočnila vedecká konferencia venovaná Matici slovenskej a životnému odkazu J. Gotčára. Zúčastnili sa na nej aj dve členky výboru MO MS v Rači – E. Šimoničová a D. Luknárová. *Mária Hatalová, RMS*

Kalendárium jún 2023

1823 | pred 200 rokmi

Výročie narodenia (a 1883 / pred 140 rokmi – výročie úmrtia) opáta Jána Gotčára – národovec, publicista, profesor slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom, zakladajúci člen Matice slovenskej sa narodil v Makove 1. 6. 1823. V Rači prežil posledné roky svojho života. Zomrel 19. augusta 1883 a je pochovaný na račianskom cintoríne.

1848 | pred 175 rokmi

sídlil v Rači hlavný stan slovenských dobrovoľníkov. Od 3. júna 1848 bol na mieste budovy Katolíckeho kultúrneho domu (bývalé kino Nádej, dnes v prenájme Villa Vlna Rača). Pri príležitosti 150. výročia tejto udalosti bola v r. 1998 na budove umiestnená pamätná tabuľa.

1873 | pred 150 rokmi

Raču postihla epidémia cholery. V júni zomreli dvaja, na jeseň 130 obyvateľov. Podľa zápisu vo farskej kronike od 12. septembra do 12. októbra zomrelo v Rači na cholery 90 katolíkov, 35 evanjelikov a 5 židov.

1998 | pred 25 rokmi

Založenie tanečného klubu H&T. Tanečníci klubu úspešne reprezentujú Raču na tanečných súťažiach. Svojimi vystúpeniami oživujú významné račianske kultúrne podujatia a žijú bohatý klubový život (www.h-t.sk).

2008 | pred 15 rokmi

Park pri cintoríne dostal pomenovanie Park J. M. Hurbana. Pri príležitosti výročia udalostí revolučných rokov 1848-1849 bol park zrekonštruovaný do terajšej podoby a dostal nové pomenovanie. Na mieste, kde stál pôvodný pomník „Vychádzajúce slnko“, pripomínajúci oslobodenie Rače 4. 4. 1945, mala pôvodne stáť busta J. M. Hurbana.

Mária Hatalová, RMS

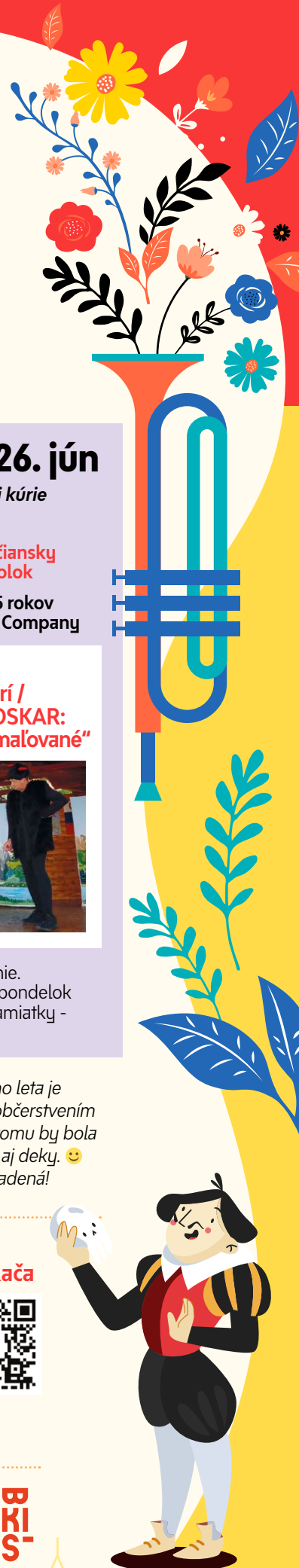
Zdroje: 1. *Ludovít Havlovič, Rača - Z dejín a pamiatok obce*
2. www.raca.sk
3. Račiansky výber
4. *Výpisky L. Havloviča z Pamätnej knihy Rače*
5. www.h-t.sk

MČ Bratislava-Rača
Vás pozýva na

MČ Bratislava-Rača aj v tomto roku pripravuje na letné mesiace hudobné, divadelné a iné podujatia v spolupráci s miestnymi spolkami, združeniami, klubmi či centrami. Srdečne vás pozývame príjemne stráviť voľný čas.

Otvorenie Račianskeho kultúrneho leta 2023

Piatok 23. jún

Amfiteáter- Knižkova dolina

17.30 h MIŠKO S LIŠKOU

Divadelno-pesničková šou pre deti.

19.00 h BUBNOVAČKA ORCHESTRA s Rytmika.sk

Spoločná interaktívna bubnovačka pre deti a dospelých.

20.00 h Lažno Cubano

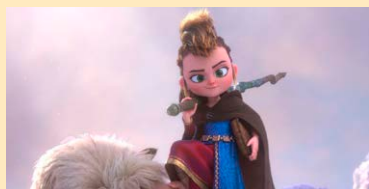

Worldmusic koktejl so sviežou príchťou slovenského folklóru.

21.15 h ANTA AGNI - ohňová šou

21.30 h Letné kino Rača / Princezná rebelka

anim., rodinný, FRA/MP, 89 min

Sprievodný program:

17.30 h Maľovanie keramiky

Zábava pre všetkých

Výstava prác detí a tvorivé dielne
- Krúžok tvorivých dielní KS Žarnovická 7

Maľovanie na tvár

Nafukovací hrad

Obecná záhrada / Alstrova 249
Račiansky vinohradnícky spolok
- Festival frankovky modrej

19.30 h - 21.30 h
Hudobné tóny v pohári vína / Duo Maximus

Erik Rothenstein - saxofón

František Báleš - klavír

Sobota 24. jún

Amfiteáter- Knižkova dolina

8.00 - 22.00 h

H&T Cup pod hviezdami /

Celoslovenská otvorená tanečná súťaž. Viac info: www.h-t.sk

Výstava/ Tancujeme 25 rokov - H&T Dance Company

Nedeľa 25. jún

Nemecký kultúrny dom, Barónka 3

18.00 h Harry Potter a prekliate dieťa

Divadelné predstavenie ZUŠ Vrbenského s doprovodom Komorného orchestra Smutná vrba.
Info: www.cechovicdiractmus.webnode.sk

Pondelok 26. jún

Nádvorie Koloničovej kúrie (Nám. A. Hlinku)

14.00 h Výstava / Račiansky muzeálny spolok

Tancujeme 25 rokov - H&T Dance Company

19.30 h Divadlo na nádvorí / Divadlo OSKAR: „Na skle maľované“

Muzikálové predstavenie. Netradičný Divadelný pondelok na nádvorí kultúrnej pamiatky - Koloničovej kúrie.

Na podujatia kultúrneho leta je vstup voľný! Stánky s občerstvením sú samozrejmosťou a komu by bola zima, budú pripravené aj deky. 😊
Zmena programu vyhradená!

Informácie poruke?

Stiahnite si appku Rača

Sledujte: www.raca.sk

MČ Rača

@mestska_cast_raca

Partneri podujatia:

